

Una llegenda sobre la protecció del rei Jaume I a Sant Francesc

Autor: Jordi Bilbeny

Data de publicació: 26-07-2011

Una llegenda ens explica que el rei Jaume I va donar unes terres a Sant Francesc a Barcelona, perquè hi construís el seu primer convent. En Jordi Bilbeny ens innova com la memòria oral lliga perfectament amb el que sabem de la història documentada: que el rei Jaume també va donar terres als occitans que es van voler instal·lar al Principat, després de la desfeta de Muret.

Fullejant el llibre de l'Àlícia Sánchez i la Maria Pomés, *Historia de Barcelona. De los orígenes a la actualidad* (Editorial Òptima, Barcelona, 2001) trobo que les autores dediquen un apartat del capítol V a explicar l'arribada dels ordes mendicants a Barcelona. Així, després d'exposar que els dominics van entrar a la capital l'any 1219, les autores ens adverten: "Poc després de l'arribada dels dominics, s'establiren a Barcelona els franciscans, concretament a prop de l'actual plaça del duc de Medinaceli, on existia un petit hospital de pelegrins: Sant Nicolau. Diu la tradició que el mateix Sant Francesc d'Assís arribà un dia al port de Barcelona i que al punt que hi desembarcà, començà a predicar. La seva senzillesa i el seu vestit, més propis d'un pobre que d'un clergue, aixecaren expectació als ciutadans. Sant Francesc els profetitzà dues coses. La primera, que el cos de Santa Eulàlia, que havia estat amagat abans de les invasions sarraïnes, seria trobat; i la segona, que aviat existiria a Barcelona un gran edifici religiós des d'on s'auxiliaria els pobres i es donaria consol als afligits. Com que l'hospital era molt petit i mancava de capella, Sant Francesc aconseguí que li cedissin un pati contigu per construir-ne una amb les almoines que pogués aplegar. Poc després, havent-se complert la primera de les profecies, la fama del sant començà a créixer. Jaume I decidí oferir-li la seva protecció i l'obsequià amb un terreny perquè pogués construir un convent i un temple. Tota la ciutat va col·laborar a la construcció amb els seus donatius. La nova construcció fou coneguda amb el nom de convent de Framenors" (p. 63-64).

De la llegenda, em crida fortament l'atenció que el sant arribés poc després de la derrota de Muret i que aixequés expectació entre els barcelonins per la seva forma de vestir. Potser Francesc no volia amagar el seu hàbit religiós i l'exhibia amb ostentació? Potser la gent admirava aquest gest perquè es tractava d'un orde religiós perseguit per Roma?

També em sobta moltíssim que un estranger acabat d'arribar a la ciutat ja pogués profetitzar que es trobaria el cos

amagat de la seva futura patrona. I no cal dir que el fet que el rei Jaume I el protegís i l'obsequiés amb un terreny, s'adiu a la perfecció amb el que la història ens reporta de la protecció que el monarca català va atorgar als seus súbdits occitans, espoliats per França i el Vaticà, atorgant-los noves terres i possessions dins dels seus dominis. Fet que, de retruc, també s'adiu amb el que sabem de la vida del sant: que venia de França i per això se li deia familiarment "Francesc".

Jordi Bilbeny